

شایستگی چیست؟

مقدمه

شایستگی چیست؟ در دهه ۱۹۷۰، توسط مک بر (McBer) هنگام شناسایی و تعیین مشخصه های فردی کارکنان، شایستگی را معرفی کرد، که منتج به عملکرد موثر و یا بهبود عملکرد شد.

اما شایستگی دقیقاً چیست؟

۱. هر شغلی به مجموعه شایستگی های منحصر بفردی برای انجام موثر نیاز دارد. افرادی که شغل را اجرا می کنند باید از این شایستگی های برخوردار باشند. یکی از ابعاد جالب و ارزشمند این اصطلاح این است که روی توانایی های فرد تمرکز نمی کند، بلکه بر توانایی یادگیری فرد تاکید می ورزد. این رویکرد نوآورانه بتدریج میان کارشناسان استخدامی و شرکت های آموزشی بشدت محبوب شد.
۲. شایستگی ها به همراه شاخص های رفتاری منحصر بفردشان تسهیل کننده نمایش رفتارهای و مهات های مناسب می باشد. این شایستگی های نه مجموعه ای از وظایفی است که مانند یک ربات باید اجرا شود و نه قابلیت خاصی است که هرگز نمایش داده نمی شود.
۳. شایستگی شامل انگیزش، خودآگاهی، علاقه و تمایل به نشان دادن عملکرد موثر می باشد.

تعریف شایستگی

پس با توجه به مطالب بیان شده اکنون می توانیم شایستگی را تعریف نماییم:

۱. مجموعه رفتارهای عملکرد فردی قابل مشاهده، قابل اندازه گیری و حیاتی برای عملکرد موفقیت آمیز سازمانی و فردی می باشد.
۲. مشخصه های ویژه فرد که منتج به عملکرد موثر و فوق العاده در یک شغل می شود.

بحثهای زیادی در مورد این ابعاد وجود دارد که آیا شایستگی ها منحصر به یک شغل خاص می شود یا اینکه ماهیتی عام دارند. با مثالی به درک آن می پردازیم. آیا مدیریت به همان مجموعه رفتارهایی که مدیران در سازمان، وظایف شغلی، موقعیت یا هر جایگاهی نشان می دهند، نیاز دارند یا این رفتارها در سازمان ها، فرهنگ ها، محیط ها مختلف با یکدیگر فرق می کنند.

براساس تحقیقات **MCBer**، جدا از اینکه ۱۲ مشخص در رابطه با اثربخشی مدیریتی تعیین شدند، ۷ مشخصه به عنوان شایستگی های آستانه ای (**threshold competencies**) در نظر گرفته شدند.

اجازه دهید به شرح شایستگی های آستانه ای پردازیم. بطور خلاصه به ظرفیتی یا قابلیت (یا حداقل توانایی) که فرد برای انجام یک شغل نیاز دارد که ممکن است این قابلیت در موارد بسیار ساده ای مانند توانایی صحبت به زبان مادری باشد. در واقع این نوع شایستگی با شایستگی رسیدن به عملکرد عالی متفاوت است.

بنابراین هر شغلی در هر سطحی در سازمان یک شایستگی آستانه ای دارد. در واقع شایستگی آستانه ای، حداقل شرایط و قابلیت مورد نیاز برای انجام یک شغل می باشد.